

Το φιόρε του Λεβάντε: Οι κοντινοί σύμμαχοι του ελληνικού κράτους και τα προβλήματά τους

1. Μεσανατοβίζιον: διαγωνισμός στα μέτρα μας

Μπορεί με την πρώτη ματιά να φαίνεται κάπως βαρετό, αλλά εμείς θα το πούμε κι άμα θέλετε μην το διαβάσετε. Πρόσφατα η γερμανική ΜΚΟ και think tank με το ξεκαρφωματικό όνομα International Center for Conversion και αντικείμενο τις αναλύσεις γύρω από στρατιωτικά ζητήματα, δημοσίευσε, όπως κάθε χρόνο, τους υπολογισμούς της γύρω από ένα ιδιόμορφο οικονομικό - κοινωνικό μέγεθος. Το μέγεθος λέγεται Διεθνής Δείκτης Στρατιωτικοποίησης (Global Militarization Index) και σκοπός του είναι να περιγράψει με έναν αριθμό την ισορροπία στρατιωτικών και μη στρατιωτικών δαπανών για κάθε ένα από τα κράτη που γίνονται αντικείμενο μελέτης.

Δεν ξέρουμε αν εκπλησστείται κανείς, αλλά αν υιοθετήσουμε αυτόν τον τρόπο μέτρησης, η γειτονιά μας παίρνει το πρώτο βραβείο. Για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι, τα επτά από τα δέκα πρώτα κράτη της λίστας βρίσκονται στη Μέση Ανατολή. Για να γίνουμε ακόμη πιο συγκεκριμένοι, πρώτο στην κατάταξη, όπως κάθε χρόνο, βρίσκεται το κράτος του Ισραήλ. Έκτο, όπως σχεδόν κάθε χρόνο, βρίσκεται το κράτος της Κύπρου (όχι το ψευδοκράτος, το αληθοκράτος). Τέλος, η πτωχή πλην τίμια Ελλάδα, μπορεί φέτος να έχασε την παραδοσιακή της θέση στην πρώτη δεκάδα (ίσως επειδή δεν μετρήθηκαν τα υποβρύχια που γέρνουν), και πάλι όμως καταλαμβάνει τη διόλου αμελητέα δέκατη τέταρτη θέση και παραμένει, όπως κάθε χρόνο, πρώτη μεταξύ των κρατών μελών του ΝΑΤΟ. Όλα αυτά σε ένα σύνολο 153 διαγωνιζομένων.¹

Απ' ό,τι καταλάβαμε, αυτή η μεγάλη εθνική επιτυχία πέρασε κάπως στο ντούκου. Αντιθέτως, πολύς λόγος έγινε για το κατά πόσο η Ελλάδα θα συμμετάσχει στη Γιουροβίζιον και άλλα τέτοια δευτερεύοντα ζητήματα. Κρίμα, πολύ κρίμα! Γιατί για φανταστείτε να υπήρχε διαγωνισμός του είδους "Μεσανατοβίζιον: τραγούδι και μπόμπες στη Μέση Ανατολή": ευπαρουσίαστα στελέχη των ειδικών δυνάμεων χορεύουν και τραγουδούν σε ενεργά πεδία βολής, ενώ στο κόλπο με τις εγγυημένες δώδεκα ψήφους συμμετέχει, εκτός από την Κύπρο, και το Ισραήλ! Πρώτη τριάδα καπαρωμένη! Αλλά τι να πει κανείς... δεν υπάρχουν υπεύθυνοι άνδρες, δεν υπάρχει φαντασία δεν υπάρχει προοπτική... Η κρίση, φίλοι μας, ουδέποτε παραμένει οικονομική: το είπε κι ο Μαρξ - ή θα 'πρεπε.

2. Η Μεσανατοβίζιον στην πραγματικότητα

Μιας όμως και αρχίσαμε να λέμε για τους αξιοσέβαστους συμμάχους του ελληνικού κράτους στην παραγμένη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου, θα ήταν κάπως υποκριτικό να κουνήσουμε τα αυτιά μας μπροστά στο τελευταίο μεγάλο γεγονός της περιοχής, δηλαδή τον μίνι πόλεμο μεταξύ Ισραήλ και Χαμάς.

Αν πιστεύαμε αυτά που έλεγαν τα ΜΜΕ μέσα στον Νοέμβρη, το Ισραήλ επιτέθηκε στη λωρίδα της Γάζας γιατί... ο Νετανιάχου προσπαθούσε να κερδίσει τις εκλογές μολιάζοντας για άλλη μια φορά το ισραηλινό εκλογικό σώμα με εθνικιστικό φαρμάκι. Μετά όμως... το Ισραήλ ηττήθηκε από τη Χαμάς χωρίς να δώσει μάχη ηττήθηκε από την αρχή, από το πρώιμο στάδιο της ανταλλαγής πυραύλων, όπως οι νίντζα που παίζουν ολόκληρη τη μάχη στο μυαλό τους προτού ξεκινήσει. Οπότε "ο Νετανιάχου" αναγκάστηκε να υποχωρήσει και να

γίνει ύποπτος εθνικής προδοσίας. Τώρα αυτό το καθίκι θα πάει στις εκλογές με έναν ανολοκλήρωτο πόλεμο στην πλάτη για να μάθει να φέρεται ο ομορτυνισμός δεν αποδίδει πάντα τα αναμενόμενα, οι καλοί νίκησαν.

Όποτε επιστρατεύονται οι "εκλογές" σαν εξήγηση γεωπολιτικών εξελίξεων, δεν μπορούμε να μη θυμηθούμε εκείνες τις έξοχες αριστερές αναλύσεις σύμφωνα με τις οποίες "ο Κλίντον βομβάρδιζε τη Σερβία" το 1999 για να ξεχάσει ο κόσμος τις πομπές του με τη Μόνικα Λεβίνσκι. Μετά βέβαια αποδείχθηκε ότι το θέμα δεν είχε και τόσο να κάνει με τα πούρα. Το πάτημα του αμερικανικού κράτους στα Βαλκάνια ήταν η πρώτη από μια σειρά κινήσεων σε ολόκληρη τη λωρίδα του πλανήτη που ξεκινάει από τα Βαλκάνια και φτάνει στην Κίνα. Και τελικά εκείνο που ξεκινούσε το 1999 δεν ήταν το ξεκάρφωμα του "Κλίντον", αλλά μια στρατηγική πλανητικού βεληνεκού που σήμερα ακόμη εξελίσσεται.²

Η σχέση μεταξύ προεδρικής μοιχείας και ισραηλινών εκλογών είναι ότι με κάτι τέτοια εμφανίζονται οι τρέχουσες γνώμες για τους πλανητικούς ανταγωνισμούς σε όλη τους τη φτώχεια. Είναι μια φτώχεια που ξεκινάει από τα βασικά. Πάρτε για παράδειγμα τη σύγκρουση μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστίνων. Εδώ, σύμφωνα με την κυρίαρχη γνώμη, έχουμε μια σύγκρουση κατ' εξοχήν ασύμμετρη. Από τη μια το Ισραήλ που είναι κράτος με τα όλα του, μπάτσοι, αστική τάξη, εργατική τάξη, στρατός, φασίστες, παρακράτος και για κερασάκι στην τούρτα πύραυλοι με πυρηνικές κεφαλές που τους λένε "Ιεριχώ", έτσι για να θυμόμαστε τη φάση με τις σάλπιγγες και τα τείχη. Από την άλλη έχουμε τους "Παλαιστίνιους" που είναι "λαός". Έτσι, λαός, τελεία και παύλα. Ούτε άρχουσα τάξη, ούτε ταξική κοινωνία, ούτε αριστεροί, ούτε δεξιοί, ούτε "Νετανιάχου" να θέλουν να κερδίζουν τις εκλογές. Κάπως σαν η λωρίδα της Γάζας και η δυτική όχθη του Ιορδάνη να είναι το μόνο μέρος του πλανήτη όπου έχει νικήσει η επανάσταση. Στο απόκοσμο φως αυτής της αντίληψης, ακόμη και η Χαμάς, όσο να 'ναι, δείχνει σαν κάπως να αριστερίζει.

Δεν λέμε ότι αυτή η αντίληψη δεν έχει τα πλεονεκτήματά της. Αν μη τι άλλο, σου λύνει τα χέρια όταν ψάχνεις να βρεις πού να διαδηλώσεις. Ή για να το πούμε γενικότερα, κατευθύνει τα βλέμματα σε ακίνδυνες κατευθύνσεις όποτε συμβαίνουν διάφορα παράξενα. Όλα κι όλα! Όποτε το Ισραήλ βομβαρδίζει "τους Παλαιστίνιους", παύει να είναι ο φέρελπις σύμμαχος των Ελλήνων που μόνο κατά λάθος δεν βρίσκεται στην Ευρώπη, και ξαναγίνεται ο Σατανάς της Μέσης Ανατολής. Σωστό, γιατί αλλιώς θα μας έμπαιναν ιδέες ότι οι βομβαρδισμοί εναντίον "των Παλαιστίνων" μπορεί τελικά να συνάδουν με το ελληνικό εθνικό συμφέρον και για κάτι τέτοιο δεν είμαστε ακόμη έτοιμοι: θέλουμε το χρόνο μας.

Δυστυχώς όμως ο χρόνος τελειώνει. Η γειτονιά του ελληνικού κράτους απορρυθμίζεται. Οι "σύμμαχοι" των Ελλήνων ετοιμάζονται για δουλειές με φούντες και οι "εχθροί" τους δεν έχουν γίνει ακόμη αντιληπτοί. Εν τω μεταξύ, οι ατιμούληδες αριστεροί δεν θέλουν να μας πουν, ούτε τι είναι το κράτος γενικώς, ούτε τι είναι το κράτος του Ισραήλ ειδικότερα. Οπότε ας κάνουμε εμείς ό,τι μπορούμε και βλέπουμε: κατά τα συνήθη.

3. Πρώτη θέση στη Μεσανατοβίζιον: Δημιουργία και πραγματικότητα του ισραηλινού κράτους

Όταν μιλάμε για τη θέση του Ισραήλ στον πλανήτη θα πρέπει να έχουμε υπ' όψη κάτι σαν την περίφημη "θέση της Ελλάδας" που μας πιπιλίζουν τ' αυτιά από το δημοτικό, πολλαπλασιασμένη επί τουλάχιστον δύο. Το Ισ-

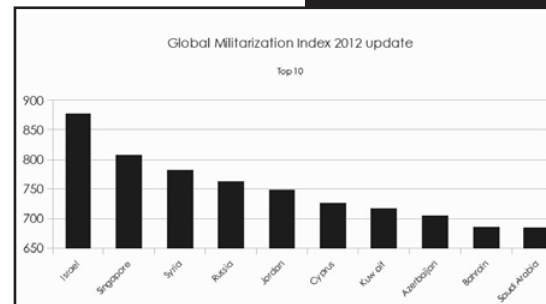
ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

(
μακροσκελε
ίσαπόψειςμ
εμικρούλες
φωτό
)

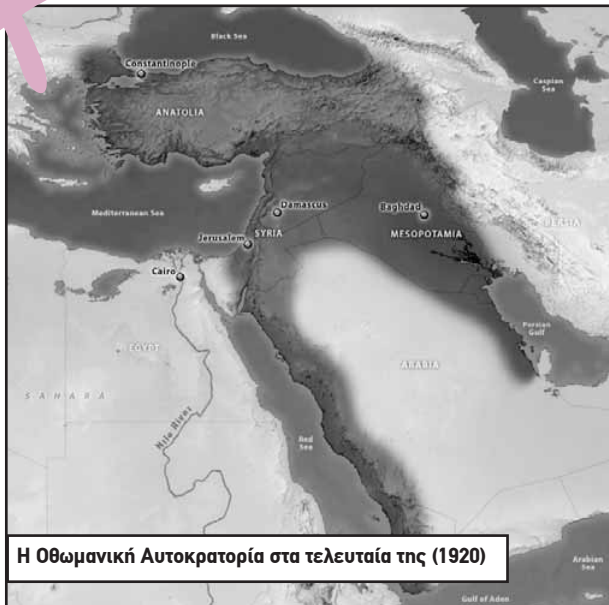
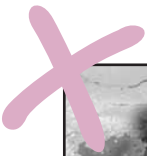
Περασμένα μεγαλεία...

Rank	Country/Territory	GMI Value
1	Israel	876.31
2	Singapore	814.70
3	Syria	783.35
4	Russia	767.23
5	Jordan	765.93
6	Cyprus	738.32
7	Kuwait	721.51
8	South Korea	718.28
9	Greece	699.80
10	Saudi Arabia	696.16

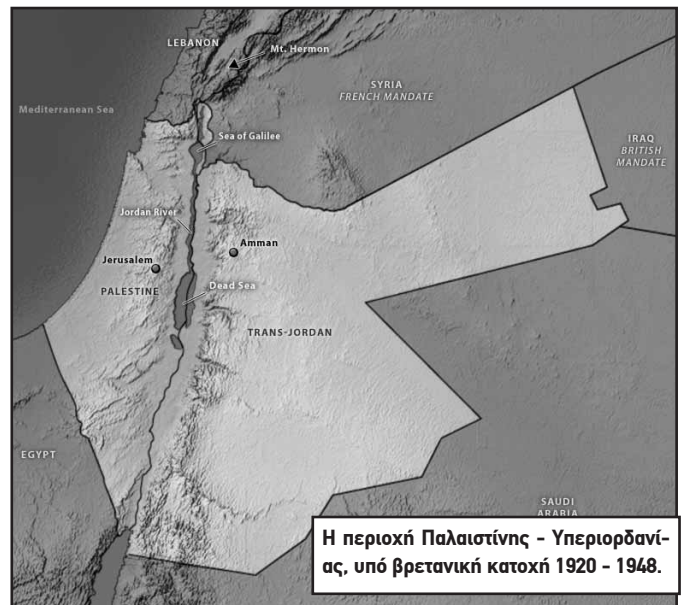
...και διηγώντας τα να κλαίς

Ο "διεθνής δείκτης στρατιωτικοποίησης" το 2010 και το 2012. Η Ελλάδα έχει χάσει τη θέση της στην πρώτη δεκάδα και έχει υποχωρήσει στη θέση 14 (σνιφ). Κατά τα άλλα, καλά.

Η Οθωμανική Αυτοκρατορία στα τελευταία της (1920)

Η περιοχή Παλαιστίνης - Υπεριορδανίας, υπό βρετανική κατοχή 1920 - 1948.

ραήλ έχει πιάσει ένα σημαντικό κομμάτι της περιοχής που βρίσκεται στην ανατολική άκρη της Μεσογείου και είναι γνωστή με το όνομα "Λεβάντες". Ο Λεβάντες είναι ο χερσαίος δρόμος επικοινωνίας μεταξύ δύο ηπείρων, Ασίας και Αφρικής, πράγμα που του δίνει μια έφεση στο εμπόριο και μια σεβαστή πολιτισμική ανάπτυξη (Βηρυτός: το Παρίσι της Μέσης Ανατολής που άμα λάχει μετατρέπεται σε ίσωμα). Πολύ σημαντικότερη όμως είναι η πλανητική σημασία της περιοχής: ο Λεβάντες είναι το ανατολικό καπάκι που πρέπει να κλείσει κανείς, αν θέλει να ελέγξει τη Μεσόγειο.

Που λέτε, η θέση του Ισραήλ στον χάρτη είναι τόσο σημαντική που υπήρξε ως διακριτή θέση και βραβείο των πλανητικών ανταγωνισμών, προτού ακόμη το Ισραήλ υπάρξει ως κράτος. Πράγματι, ένα από τα λιγότερο γνωστά αλλά όχι λιγότερο σημαντικά διακυβεύματα του Πρώτου Παγκόσμιου Πολέμου, εκτός από την ήττα της Γερμανίας, ήταν η τύχη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Πριν από τον πόλεμο, η Οθωμανική Αυτοκρατορία κατείχε, εκτός των άλλων, ολόκληρη την ανατολική μεριά της Μεσογείου. Nothing personal old chap, αλλά όπως έχουμε ξαναπεί ότι έλεγε ο Ναπολέων προτού ακόμη φτιαχτεί η διώρυγα του Σουέζ, δεν γίνεται να είσαι παγκόσμια ναυτική δύναμη δίχως να ελέγχεις τη Μεσόγειο και δεν γίνεται να ελέγχεις τη Μεσόγειο δίχως να ελέγχεις τις ακτές της.³

Εν τω μεταξύ, παρά τις ακάματες προσπάθειες του Ναπολέοντα, η παγκόσμια ναυτική δύναμη των αρχών του εικοστού αιώνα λεγόταν Μεγάλη Βρετανία, οι άλλοι την έλεγαν empire και άλλα τέτοια μεγαλειώδη. Κατά τη διάρκεια του Πρώτου Παγκόσμιου Πολέμου η Μεγάλη Βρετανία φέρθηκε όπως πρέπει να φέρονται τα θαλάσσια empire: προσπάθησε να καταλάβει τον Βόσπορο (την καρδιά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας) και απέτυχε οικτρά. Αλλά δεν πήγαν όλα στραβά: από το 1910 ως το 1920 η Οθωμανική Αυτοκρατορία διαλύθηκε με την ανεκτίμητη βοήθεια που προσέφεραν οι γείτονες, Έλληνες και όχι μόνο. Η διάδοχη κατάσταση ονομάστηκε τουρκικό κράτος, κράτησε τον Βόσπορο και με τα πολλά πείστηκε ότι πρέπει να κρατάει γραμμή περισσότερο φιλοαγγλική παρά φιλωρωσική. Μέσα σε όλα αυτά, ο Λεβάντες, που ως τότε ήταν η επαρχία της Οθωμανι-

κής αυτοκρατορίας που άκουγε στο όνομα Συρία, διαμελίστηκε και μοιράστηκε με συμφωνία μεταξύ Γαλλίας και Μεγάλης Βρετανίας. Το βόρειο κομμάτι, που πήγε στο γαλλικό κράτος, είναι ο σημερινός Λίβανος και η Συρία. Το νότιο κομμάτι, που κατέληξε στο αγγλικό κράτος, είναι το σημερινό Ισραήλ και η Ιορδανία.

Ήδη από τότε η περιοχή ήταν πολύ περισσότερο σημαντική ως θέση παρά ως φυσικός πλούτος, παραγωγικές δυνατότητες κλπ. Απόδειξη ότι το βρετανικό και το γαλλικό κράτος δεν είχαν ούτε όνομα της προκοπής να δώσουν στις αποικίες που έστηναν εκεί. Το βρετανικό κράτος αρκέστηκε στα ονόματα του είδους "Παλαιστίνη" για την περιοχή δυτικά του Ιορδάνη και "Υπεριορδανία" για την περιοχή ανατολικά του Ιορδάνη. Προφανώς εκείνο το "Υπεριορδανία" σήμαινε κάτι απλό: δε μας πολυνοιάζει τι σκατά έχει πέρα από τον Ιορδάνη. Λογική η αδιαφορία γιατί εκείνο που κυρίως ένοιαζε τη Μεγάλη Βρετανία ήταν η θαλάσσια κυριαρχία στα εμπορικά περάσματα από τη Μεσόγειο προς τον Ινδικό Ωκεανό και τελικά την αποικία μπέρα των αποικιών: την Ινδική υποήπειρο και τα πλούτη της. Όπως τα είπαμε και παραπάνω: ο Λεβάντες είναι το τελευταίο απαραίτητο καπάκι για τον έλεγχο της Μεσογείου.

Από τότε νερό κύλησε στο αυλάκι και το κράτος του Ισραήλ με τη σημερινή του μορφή δημιουργήθηκε το 1948. Η παγκόσμια κατάσταση ήταν πλέον πολύ διαφορετική απ' ό,τι το 1920. Πρώτον και βασικότερο, το empire μάς είχε αφήσει χρόνους. Η Μεγάλη Βρετανία, μπορεί να μην συγκαταλέγεται στους πτηνόμενους του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου, αλλά τελείωσε τον πόλεμο οικονομικά κατεστραμμένη, στρατιωτικά αδύναμη και έχοντας χάσει ή όντας έτοιμη να χάσει τις αποικίες της. Συμβολικά, η τελευταία πράξη του δράματος παίχτηκε στην Ελλάδα, όταν η Μεγάλη Βρετανία παραχώρησε "οικειοθελώς" τη θέση της στη μάχη κατά του κομμουνισμού στον πραγματικό νικητή του παγκόσμιου πολέμου, δηλαδή τις ΗΠΑ. Οι ΗΠΑ ήταν η νέα παγκόσμια ναυτική δύναμη και όπως είδαμε παραπάνω, αυτό σημαίνει απαρτέγκλιτα έλεγχο της Μεσογείου.

Η δεύτερη διαφορά με το 1920 ήταν ότι αυτός ο έλεγχος είχε τώρα να αντιμετωπίσει σοβαρότατες προκλήσεις. Η Σοβιετική Ένωση είχε τελειώσει τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο

μισοκατεστραμμένη, αφού μεγάλο μέρος του είχε διεξαχθεί στο εσωτερικό της. Παρόλ' αυτά, η προλεταριακή επανάσταση είχε πτηθεί από καιρό, ο σταλινισμός είχε εγκαθιδρυθεί για τα καλά στο εσωτερικό της χώρας, η ανοικοδόμηση δεν πήγαινε άσχημα... οπότε τα παλιά ζητήματα ανακινούνταν: έξοδος στη Μεσόγειο, πρόκληση στη ναυτική κυριαρχία των ΗΠΑ κλπ κλπ. Ο ψυχρός πόλεμος ξεκινούσε.

Η κατάσταση στη Μεσόγειο δεν ήταν από τις εύκολες για τη νέα θαλάσσια αυτοκρατορία. Τα θετικά ήταν ότι οι νικητές του εμφυλίου στην Ελλάδα είχαν καταλάβει μια και καλή πού πρέπει να ριζούν τα κουκιά τους, η Τουρκία είχε επίσημη αντιληφθεί αυτό που αντιλαμβάνεται συνήθως, δηλαδή ότι όχι πολλά πολλά με τη Ρωσία, η Κύπρος ήταν η τελευταία βρετανική αποικία... Οπότε το μεγάλο καπάκι του Βόσπορου είχε κλείσει. Τι γίνονταν όμως με τα υπόλοιπα κράτη της ανατολικής Μεσογείου; Εκεί τα πράγματα δυσκόλευαν. Η Αίγυπτος, η Ιορδανία και η Συρία είχαν ανακαλύψει τις χαρές της "εθνικής ανεξαρτησίας" (έχιζαν δηλαδή έθνος κράτος) και μαζί τα ιδεολογικά και γεωπολιτικά κελεύσματα της ΕΣΣΔ. Με λίγα λόγια ανασφάλεια στη Μεσόγειο, ενώ μια νέα παγκόσμια αναμέτρηση βρισκόταν προ των πυλών.

Η δημιουργία του κράτους του Ισραήλ δεν έγινε από τις ΗΠΑ. Έγινε από Εβραίους που είχαν ανακαλύψει αυτό που ανακάλυπταν όλοι οι "λαοί δίχως πατρίδα" στην περίοδο μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, δηλαδή τον εθνικισμό. Φυσικά η ισραηλινή εκδοχή του εθνικισμού είχε ένα παρά πάνω επιχείρημα και αποτελούσε μια παραπάνω ήττα για όσους την υιοθετούσαν. Το επιχείρημα ήταν το ολοκαύτωμα: το ολοκαύτωμα μάς συνέβη γιατί δεν είχαμε κράτος και γιατί δεν είμαστε έθνος. Άρα να γίνουμε έθνος και να στήσουμε κράτος. Η ήττα ήταν ότι με αυτή τη γραμμή, οι Εβραίοι καλούνταν να παραδεχθούν από μόνοι τους αυτό που τόσο καιρό προσπαθούσαν να τους επιβάλλουν οι διώκτες τους, δηλαδή την ταύτιση της θρησκείας με την εθνικότητα, την κατασκευή μιας εθνικότητας εντός των ορίων που όριζε η θρησκεία τους. Μαζί θα αγνοούσαν τις ταξικές και πολιτισμικές τους διαφορές, θα ανακάλυπταν το συμφέρον της άρχουσας τάξης ως "εθνικό συμφέρον" και άλλα τετριμμένα που είχε κάνει ένα σωρό κόσμος πριν από αυτούς. Φυσικά για

τους πλανητικούς ιμπεριαλισμούς που συγκρούονταν στην περιοχή, όλα αυτά ήταν ψιλά γράμματα. Η δημιουργία του κράτους του Ισραήλ υποστηρίχθηκε από τις ΗΠΑ γιατί γινόταν αντιληπτή ως μια διαδικασία που θα κατέληγε στη δημιουργία ενός φιλικού κράτους σε μια περιοχή που τέτοια κράτη χρειαζόνταν όσο τίποτα.

Υπήρχαν βέβαια και εκείνοι που δεν χάρηκαν με τη δημιουργία του κράτους του Ισραήλ. Κατ' αρχήν η ίδια η περιοχή είχε κατοίκους και οι κάτοικοι ήταν Άραβες που είχαν ζήσει υπό την βρετανική κυριαρχία για πολύ πολύ καιρό. Στα χρόνια που είχαν προηγηθεί είχαν αναγκαστεί να βλέπουν τη γη όπου κατοικούσαν να απαλλοτριώνεται και να μετατρέπεται σε καπιταλιστική ιδιοκτησία (άλλων), να δουλεύουν για ξένα αφεντικά ως κάτοικοι μπατουστάν κλπ. Από τη δική τους σκοπιά η δημιουργία του κράτους του Ισραήλ ήταν η τελική μεγάλη κλοπή της θέσης τους στον κόσμο και φυσικά είχαν δίκιο. Στα χρόνια που ακολούθησαν, αναγκάστηκαν με τη σειρά τους να κατασκευάσουν τη δική τους "εθνικότητα", κατά ειρωνικό τρόπο με μια διαδικασία ανάλογη με εκείνη που εξελισσόταν παράλληλα για τους Εβραίους. Έγιναν οι "Παλαιστίνιοι" υπό το βάρος του διαρκούς πολέμου εναντίον τους και μαζί έκαναν και όλες τις υπόλοιπες πικρές παραδοχές που αναφέραμε παραπάνω για τους Εβραίους, αν και από πολύ χειρότερη θέση.

Πέρα από τους Παλαιστίνιους, τα υπόλοιπα κράτη της περιοχής, δηλαδή το Ιράκ, η Ιορδανία, η Αίγυπτος και η Συρία έβλεπαν στη δημιουργία του Ισραήλ αυτό ακριβώς που έβλεπαν και οι ΗΠΑ, μόνο που δεν τους άρεσε καθόλου. Μπορεί να έτρεφαν ελάχιστη συμπάθεια για τους "Παλαιστίνιους" και τα συμφέροντά τους, αυτό όμως δεν εμπόδιζε τους αρχηγούς τους να διακηρύσσουν την "αραβική αλληλεγγύη" την ώρα που προσπαθούσαν να αποτρέψουν τη δημιουργία του Ισραήλ σε μια περιοχή που ο καθένας έβλεπε ως δική του. Το πρακτικό αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι, λίγες ώρες μετά την ανακήρυξη της ίδρυσης του ισραηλινού κράτους, όλα τα γειτονικά κράτη τού κήρυξαν τον πόλεμο. Ο πρώτος αραβόισραηλινός πόλεμος του 1948, από τη σκοπιά των αραβικών κρατών, θα ήταν κάτι σαν τους βαλκανικούς πολέμους: ορμάμε ως σκύλοι σε κρεοπωλείο, ό,τι αρπάξει ο καθένας θα του μείνει για πάντα, και οι Παλαιστίνιοι να πάνε στα κομμάτια.

Η μεγάλη διαφορά με τους βαλκανικούς πολέμους ήταν ότι τα αραβικά κράτη έχασαν και το ισραηλινό κέρδισε. Το Ισραήλ πάτησε στην περιοχή και ταυτόχρονα εξοικειώθηκε με το μέλλον του: από τη δημιουργία του και μετά, το κράτος του Ισραήλ ήταν προορισμένο να βρίσκεται σε διαρκή πόλεμο· στο εξωτερικό με όλους του τους γείτονες και στο εσωτερικό με τους Παλαιστίνιους. Το Ισραήλ, λόγω πληθυσμιακού μεγέθους και έκτασης δεν μπορεί να κερδίσει ολοκληρωτικά αυτόν τον διαρκή πόλεμο. Οι αντίπαλοί του έχουν δεκαπενταπλάσιο πληθυσμό, οι επικράτειές τους είναι πολύ μεγάλες για να ελεγχθούν από στρατό κατοχής. Από την άλλη, το Ισραήλ μπορεί μια χαρά να χάσει αυτόν τον πόλεμο. Αρκεί μία και μόνη ήττα.

Αλλά όπως έχει δείξει η ιστορία, αυτή η ήττα δεν είναι διόλου εύκολο πράγμα. Το Ισραήλ είναι καλά προστατευμένο από τη γεωγραφία της περιοχής. Έρημος στα νότια, λόφοι στα ανατολικά. Ακόμη σπι-

μαντικότερο για την άμυνα του κράτους του Ισραήλ είναι ότι οι αντίπαλοι (Συρία, Αίγυπτος, Ιορδανία, Λίβανος, "Παλαιστίνιοι") δεν έχουν κοινά συμφέροντα. Σε περίπτωση που η καθολική τους νίκη πλησιάζει, είναι βέβαιο ότι θα πλακωθούν μεταξύ τους για τη μοιρασιά και σε κάθε περίπτωση έχουν σοβαρό πρόβλημα συντονισμού, ενώ ο συντονισμός των στρατιωτικών επιχειρήσεων είναι εκ των ων ουκ άνευ αν θέλουν να νικήσουν. Το πιο σημαντικό όμως για την άμυνα του Ισραήλ είναι η πλανητική του θέση. Το Ισραήλ είναι το πλέον φιλικό κράτος προς την παγκόσμια θαλάσσια υπερδύναμη στο σημείο όπου παίζεται η αυτοκρατορική κυριαρχία στη Μεσόγειο. Ταυτόχρονα είναι και το σημείο όπου αυτή η κυριαρχία μπορεί να αμφισβητηθεί. Οπότε η ήττα του θα είναι και ήττα της υπερδύναμης, οι διαρκείς νίκες του εναντίον των γειτονικών κρατών, είναι και νίκες της υπερδύναμης.

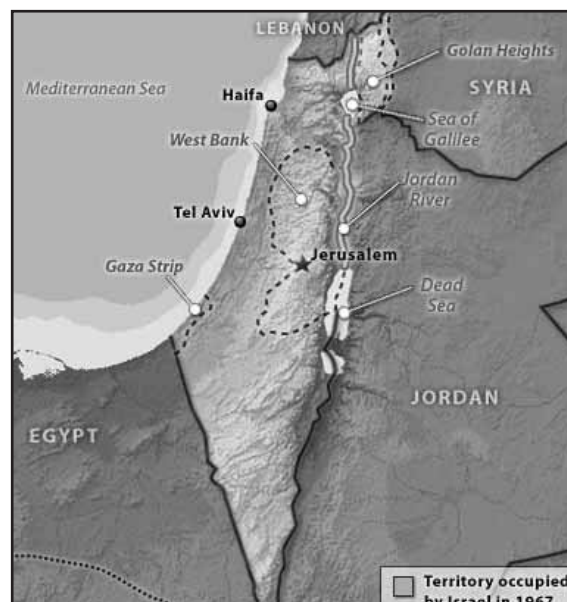
Αυτό είναι το βασικό μοτίβο της ύπαρξης του Ισραήλ· σε αυτό το φόντο καθορίζονται οι κυρίαρχες ιδεολογίες, διεξάγεται η ταξική πάλη, αντιμετωπίζονται οι Παλαιστίνιοι ειδικά και ο υπόλοιπος κόσμος γενικότερα. Η πρώτη θέση στη Μεσανοτοβίζιον δεν κερδίζεται τυχαία.

4. Ο Λεβάντες σήμερα

Σε προηγούμενα τεύχη έχουμε δει τους τρόπους με τους οποίους οι εξελίξεις στην ανατολική Μεσόγειο κατέληξαν στη μεταστροφή του αιγυπτιακού κράτους, στη σύνταξή του με το κράτος του Ισραήλ και τις ΗΠΑ με τη συμφωνία του Καμπ Ντέιβιντ το 1979 και μαζί την αρχή του τέλους του ψυχρού πολέμου.⁴ Το τέλος του ψυχρού πολέμου δεν αφαιρέσει και πολλή από την πλανητική σημασία του ισραηλινού κράτους. Ειδικά από το 2001 και μετά, το πλέον αξιόπιστο φιλοαμερικανικό κράτος του Λεβάντε έχει αποκτήσει νέες σημασίες. Δυστυχώς για το κράτος του Ισραήλ όμως, αυτές οι νέες σημασίες δεν είναι και τόσο ρόδινες.

Σημειώσαμε παραπάνω ότι το ισραηλινό κράτος βρίσκεται σε διαρκή πόλεμο και ότι αυτός ο πόλεμος έχει δύο όψεις: από τη μια η διαρκής σύγκρουση με όλους τους γείτονες, κι από την άλλη η συμμετοχή στους πλανητικούς ανταγωνισμούς. Αυτή η δεύτερη συνιστώσα, στη διάρκεια της πρώτης δεκαετίας μετά το 2000 απέκτησε καινούρια ζωή. Πράγματι, η τάση που έδωσε τις βασικές κατευθύνσεις στις εξελίξεις της περιοχής ήταν η πρόθεση των ΗΠΑ να δημιουργήσουν μια ευρεία περιοχή χάους στη ζώνη του πλανήτη που ξεκινάει από τα Βαλκάνια και φτάνει στην Κίνα. Αυτό το χάος, εκτός των άλλων, υποτίθεται ότι θα ασκήσει αφορμητική πίεση και τελικά θα λειτουργήσει ως διαλυτική τάση στο εσωτερικό του ίδιου του Ιράν. Το ιρανικό κράτος απάντησε προσπαθώντας να αποκτήσει έξοδο στη Μεσόγειο μέσω συμμαχιών με τη Χεζμπολάχ του Λιβάνου, με την παλαιστινιακή Χαμάς και με το συριακό καθεστώς. Στόχος ήταν η δημιουργία μιας φιλοϊρανικής χερσαίας ζώνης μέχρι τις ανατολικές ακτές της Μεσογείου, η οποία, σε συνδυασμό με μια κάποια αιγυπτιακή ουδετερότητα, θα αμφισβητούσε την ίδια την αμερικανική κυριαρχία στη Μεσόγειο.⁵

Από τη μεριά των ΗΠΑ, το πρώτο βήμα της δημιουργίας χάους ήταν η εισβολή στο Αφγανιστάν. Το δεύτερο βήμα ήταν η εισβολή στο Ιράκ. Γύρω από αυτά τα μεγάλα γεγονότα οι πόλεμοι άρχισαν να

Το κράτος του Ισραήλ όπως διαμορφώθηκε μετά τον πόλεμο του 1967. Διακρίνονται οι δύο περιοχές των Παλαιστίνιων, δηλαδή η λωρίδα της Γάζας και η "δυτική όχθη του Ιορδάνη".

διαδέχονται ο ένας τον άλλον και όπως ήταν φυσικό, το κράτος του Ισραήλ δεν μπορούσε να παραμείνει αμέτοχο. Το άλυτο μέχρι στιγμής πρόβλημα είναι ότι σε τούτη τη νέα εποχή το ισραηλινό κράτος αποδείχθηκε ανίκανο να νικήσει σε σημαντικές μάχες. Αποκορύφωμα ήταν η ήττα του στον πόλεμο εναντίον της Χεζμπολάχ (συν πολύ Ιράν, συν κάμποση Συρία, συν αρκετή Ρωσία) το 2006. Εκείνος ο μάλλον ξεχασμένος σήμερα πόλεμος, εκτός από πεδίο στρατιωτικής ήττας, υπήρξε και εργαστήρι εξαγωγής συμπερασμάτων για τον νέο στρατό, τις δυνατότητές του και τις αδυναμίες του, οπότε μπορεί σε μελλοντικά τεύχη να αναφερθούμε αναλυτικότερα. Το βέβαιο πάντως είναι ότι το αποτέλεσμα εκείνου του πολέμου, παρότι ζοφερό, δεν θα μπορούσε να σημάνει κάποια μεταστροφή στο εσωτερικό του ισραηλινού κράτους. Η γεωπολιτική θέση του Ισραήλ και η ιστορική συγκυρία είναι τέτοιες που οι ρεαλιστικές προοπτικές είναι είτε πόλεμος εναντίον όλων, είτε προλεταριακή επανάσταση. Και καθώς η δεύτερη δεν τα πάει καλά τελευταία...

Αυτό που πρέπει να κρατήσουμε από τα παραπάνω είναι ότι, από το 2001 και μετά, η περιοχή μετατρέπεται ξανά στο συνηθισμένο διαρκές πεδίο μάχης. Στην Αίγυπτο, το βασικό πρόβλημα της εξωτερικής πολιτικής πριν από την εξέγερση των Αιγυπτίων ήταν η μετάβαση από τον Μουμπάρακ σε κάποιον εξίσου φιλοισραηλινό και φιλοαμερικανό διάδοχο. Αυτή η μετάβαση βρήκε μπρος της σημαντικότερες και απρόβλεπτες περιπλοκές στο πρόσωπο της αιγυπτιακής εξέγερσης. Η διάδοχη κατάσταση μπορεί να φαίνεται πρόθυμη να συνεχίσει να ζει υπό το καθεστώς αμερικανικής χρηματοδότησης, αλλά το φάντασμα που πλανάται πάνω από την Αίγυπτο δεν έχει ακόμη πεθάνει, πράγμα που δίνει δικαιολογίες στο διάδοχο καθεστώς να πουλήσει ακριβά το τομάρι του και εν πάση περιπτώσει ακριβότερα απ' ό,τι τον παλιό καιρό.⁶

Η Συρία από την άλλη, είναι το κράτος που μέχρι πρότινος αποτελούσε τον σύνδεσμο μεταξύ Ιράν και Χεζμπολάχ. Με σημαντική συμμετοχή στα εσωτερικά τεκταινόμενα του Λιβάνου, έχοντας αναλάβει μεγάλο μέρος της υποστήριξης της Χεζμπολάχ και με τη μοναδική ρωσική ναυτική βάση της Μεσογείου στο εδαφός της, η Συρία ήταν ένας από

τους πιο προφανείς στόχους του αμερικανικού μιλιταρισμού. Με αυτή την έννοια, η "υποστήριξη" των ΗΠΑ στη συριακή εξέγερση και οι διαδοχικές όλο και πιο κρατικές μεταλλάξεις αυτής της εξέγερσης είναι ίσως το πιο εύκολα εξηγήσιμο γεγονός της τελευταίας χρονιάς. Προφανώς εξίσου εύκολα εξηγήσιμη είναι η υποστήριξη της Χεζμπολάχ στο συριακό καθεστώς και η εύκολη εξαγωγή της συριακής κρίσης στον Λίβανο.

Μέσα σε όλα αυτά, ο επόμενος διακηρυγμένος στόχος του κράτους του Ισραήλ και των ΗΠΑ είναι όλο και περισσότερο το ίδιο το ιρανικό κράτος. Οι προαναγγελίες στρατιωτικών επιχειρήσεων δίνουν και παίρνουν εδώ και χρόνια και κάθε νέος κύκλος είναι οξύτερος από τον προηγούμενο. Φυσικά δεν πρέπει να αφήνουμε την προπαγάνδα να μας μπερδεύει. Κατά πρώτον, υπάρχουν άλλες δουλειές να γίνουν στην περιοχή με πιο επείγουσα την αποσταθεροποίηση της Συρίας. Έπειτα, το Ιράν δεν είναι αντίπαλος επιπέδου Ιράκ ή Αφγανιστάν. Το Ιράν έχει σχεδόν δεκαπλάσιο πληθυσμό από το Ισραήλ και η έκτασή του είναι μεγαλύτερη από την έκταση ολόκληρης της δυτικής Ευρώπης, δίχως πεδιάδες να διευκολύνουν τη χερσαία πρόσβαση. Επίσης το Ιράν είναι από τις χώρες που έχουν σχετικά πρόσφατα συμμετάσχει σε σοβαρούς διακρατικούς πολέμους με την ανάλογη εμπειρία να διαχέεται στον πληθυσμό και τον στρατό. Οπότε η ευκολία με την οποία προαναγγέλλονται οι στρατιωτικές επιχειρήσεις δεν είναι ανάλογη με την ευκολία αυτών των επιχειρήσεων. Ειδικά όταν ο ένας από αυτούς που λυσσάνε, στο πρόσφατο παρελθόν, απέδειξε ότι δεν μπορεί να κάνει καλά ούτε τη Χεζμπολάχ.

Παρά τις δυσκολίες όμως, το στόχαστρο συνεχίζει να μετακινείται προς τη μεριά του Ιράν. Αυτή η κίνηση είναι αναπόδραστη· επιβάλλεται από τους πλανητικούς διακρατικούς ανταγωνισμούς και την ιστορική συγκυρία. Αλλά όσο το στόχαστρο μετακινείται προς την πλευρά του Ιράν, τόσο προσεκτικότερες πρέπει να γίνονται οι προετοιμασίες. Γιατί όλο και περισσότερο οι κινήσεις του μέλλοντος θα είναι κινήσεις δίχως γυρισμό. Αυτή η κατάσταση και όχι "ο Νετανιάχου" και "οι εκλογές" είναι ο βασικός καμβάς πάνω στον οποίο υφαιίνονται οι ενέργειες του ισραηλινού κράτους και των ΗΠΑ, τόσο τα τελευταία χρόνια όσο και τους τελευταίους μήνες.

Μέσα σε όλα αυτά, οι "Παλαιστίνιοι" της Γάζας, ο όλο και πιο κρατική τους οργάνωση και η όλο και στενότερη σχέση τους με το Ιράν είναι ένα αγκάθι στο εσωτερικό της ισραηλινής επικράτειας. Κάθε ενέργεια εναντίον του Ιράν θα πρέπει να λάβει υπ' όψη τις αντιδράσεις τους. Με άλλα λόγια αυτό που πρέπει να αποσαφηνιστεί είναι η στρατιωτική τους προετοιμασία, τα επίπεδα οργάνωσης του έμψυχου υλικού, η δυνατότητα ανεφοδιασμού σε άψυχο υλικό, οι ακριβείς δυνατότητες αυτού του άψυχου υλικού... Και κάτι ακόμα: το κατά πόσο η ηγεσία τους είναι ειλικρινά αποφασισμένη να συνταχθεί με το Ιράν, ή μπορεί να εξαγοραστεί.

Ειδικό δεν είμαστε. Είναι η φτώχεια των ειδικών και η στράτευση τους με τα αφεντικά που μας κάνει να ασχολούμαστε με αυτά τα θέματα. Και ως μη ειδικοί, μας φαίνεται ότι η πρόσκαιρη επίθεση εναντίον των Παλαιστίνιων της Γάζας και η συνθηκολόγηση που ακολούθησε θα μπορούσε να περιγραφεί σαν ένα γενικό τεστ της πολεμικής τους ικανότητας και μαζί σαν πειραματική αναπαραγωγή του τι θα συνέβαινε στο εσωτερικό του Ισραηλινού κράτους σε περίπτωση γενικότερης σύρραξης στην περιοχή. Φυσικά αυτή η "δοκιμούλα" είχε εκατοντάδες νεκρούς και τραυματίες,

αλλά μιλάμε για καπιταλιστικά κράτη και τον μεταξύ τους ανταγωνισμό, οπότε κάτι τέτοια είναι πταίσματα.

Ακόμη κι έτσι πάντως, τα συμπεράσματα δεν ήταν και πολύ ενθαρρυντικά για το ισραηλινό κράτος. Οι παλαιστινιακές ρουκέτες αυξάνουν το βεληνεκές τους, τα αντιπυραυλικά συστήματα ακόμη έχουν μικρά ποσοστά επιτυχίας, το ενάμισι εκατομμύριο των φυλακισμένων της Γάζας συσπειρώνεται γύρω από τη Χαμάς και η Χαμάς εξοπλίζεται από το Ιράν. Στα θετικά, η συσπείρωση του ισραηλινού πληθυσμού γύρω από το κράτος του κρίνεται ικανοποιητική, η άγνοια περί του τι σημαίνει πόλεμος με το Ιράν καλπάζει αμέριμνη, η κριτική ενάντια στις γεωπολιτικές περιπέτειες του ισραηλινού κράτους παραμένει χαμηλής ισχύος και το θέμα "Παλαιστίνιοι" παραμένει αντιληπτό όχι σαν κομματάκι της γενικής πολεμικής προετοιμασίας, αλλά σαν ανεξάρτητο ζήτημα.

Αυτό που καλό θα ήταν να μην ξέρουν ακόμη οι Έλληνες, είναι ότι από τη μεριά του ελληνικού κράτους όλα τούτα είναι θαυμάσια νέα. Όσο πιο αδύναμο είναι το Ισραήλ, όσο πιο μοναχικό, όσο πιο επισφαλής η θέση του, όσο η Τουρκία παρουσιάζει εχθρικό πρόσωπο (αυτό παίζεται), τόσο πιο πολύτιμη θα είναι ακόμη και η πιο μηδαμινή ελληνο - ελληνοκυπριακή υποστήριξη στις δύσκολες ώρες που έρχονται. Οι επόμενες θέσεις στη Μεσανατοβίζιον επίσης δεν κερδίζονται τυχαία.

Σημειώσεις

1. Στον δείκτη στρατιωτικοποίησης δεν συμμετέχει η Βόρεια Κορέα γιατί κανείς δεν ξέρει τι διάολο γίνεται εκεί. Το γεγονός προφανώς δεν επηρεάζει την υπόλοιπη στέρεη επιχειρηματολογία μας.
2. Σκόρπια μισόλογα σχετικά με την πλανητική στρατηγική των ΗΠΑ έχουμε πει, μεταξύ άλλων, στα τεύχη #24 (Exit Osama), #29 (Κομποραπτική στη Μέση Ανατολή πέντε χρόνια μετά) και #33 ("Η στρατηγική της ανατολικής Μεσογείου"). Ας σπεύσουν οι μαζοχιστές.
3. Δες το "Ξανά στην Αίγυπτο: Ο κολοφώνας της αντεπανάστασης" στο τεύχος 24.
4. "Η Ελλάδα και η γεωπολιτική της Ανατολικής Μεσογείου", Antifa #22, 3/2011.
5. Συμβολικό παράδειγμα: η πρώτη εδώ και πολλά χρόνια διέλευση ιρανικών πλοίων από τη διώρυγα του Σουέζ προς τη Μεσόγειο, έλαβε χώρα μετά την αιγυπτιακή εξέγερση. Ο πρώτος σταθμός αυτών των πλοίων ήταν η Συρία (που ακόμη έστεκε). Το φορτίο εκείνων των πλοίων ήταν ιρανικά όπλα με προορισμό τη λωρίδα της Γάζας. Σχετικά μπορεί να δει κανείς το τεύχος 24, όπως πριν.
6. Για τις αυξημένες απαιτήσεις του Αιγυπτιακού κράτους δες το "Ξανά στην Αίγυπτο..." όπως πριν. Για το φάντασμα που δεν έχει πεθάνει ακόμη, δες τη στήλη "Μήπως" του τεύχους που κρατάς στα χέρια σου.

Ο σιδερένιος θόλος

Αν ψάχνουμε κάποιους από τους νικητές της ισραηλινής επίθεσης στη Γάζα, καλό θα ήταν να κοιτάξουμε προς το

μέρος των κατασκευαστών του ισραηλινού αντιπυραυλικού συστήματος "Σιδερένιος Θόλος". Όπως μπορεί να δει κανείς διαβάζοντας την εισήγηση της εκδήλωσης "100 Ήλιοι", τα αντιπυραυλικά συστήματα είναι μεγάλη και θολή ιστορία, κυρίως λόγω των τεράστιων ποσών που επενδύονται εκεί και των εξαιρετικά εύκαμπτων ποσοστών "επιτυχίας" που κυμαίνονται μεταξύ του 10 και του 90% αναλόγως εγγύτητας του παρατηρητή με το στρατιωτικοβιομηχανικό σύμπλεγμα.⁷

Η τελευταία σύντομη δοκιμή εναντίον των παλαιστινιακών πυραύλων δεν υπήρξε εξαιρεση και η επιτυχία κυμάνθηκε μεταξύ 30 και 90% αναλόγως ομιλητή. Παρόλ' αυτά, η διαφήμιση του συστήματος στο εσωτερικό του Ισραήλ ήταν τόσο επιτυχημένη που τώρα πια δεν πρέπει να έχει απομείνει ούτε ένας πολέμιος που να υποστηρίζει στα ίσα ότι θα πρέπει να υπάρχουν καλύτεροι τρόποι για να χρησιμοποιηθούν τα 1,5 δισεκατομμύρια δολάρια που στοιχίζει το μηχανάκι (τα δύο τρίτα του ποσού παρέχονται από τις ΗΠΑ). Οι ελάχιστοι χοντροκέφαλοι πρέπει να αρκεστούν σε προσεκτικά μισόλογα, όπως κάνει ο Amos Harel, "αμυντικός ανταποκριτής" της ισραηλινής Haaretz. Αυτός ο ύπουλος τύπος, ήδη από τον Μάρτη του 2012 υπονόμωσε την αποτελεσματικότητα του "Σιδερένιου Θόλου" ως εξής:

το υψηλό ποσοστό επιτυχημένων αναχαίτησεων του αντιπυραυλικού συστήματος "Σιδερένιος Θόλος", εμπνέει υπερβολική αίσθηση αυτοπεποίθησης μεταξύ ορισμένων κατοίκων του νότου της χώρας. Αν και η Διοίκηση Εσωτερικού Μετώπου είναι γενικώς ικανοποιημένη από τις αντιδράσεις του κόσμου απέναντι στους πυραύλους, υπάρχουν ανησυχίες ότι η συγκέντρωση διαφόρων κινήσεων έντονων συγκινήσεων και οι προσπάθειές τους να δουν μια πραγματική αναχαίτηση, θα μπορούσαν να καταλήξουν σε τραγωδία.⁸

Εν όψει της πιο πρόσφατης σύγκρουσης, ο ίδιος ύπουλος τύπος συνέχισε ακάθεκτος την εκστρατεία υπονόμησης: "Αν ο εχθρός προσπαθεί [για παράδειγμα] να κτυπήσει αεροπορικές βάσεις, ποιο θα είναι το σημαντικότερο σημείο που θα χρήζει προστασίας; Οι επιθετικές δυνατότητες, ή τα σημεία συγκέντρωσης του πληθυσμού;" Πρόκειται για προφανώς αντεθνική επιχειρηματολογία που προσπαθεί να στρέψει τον λαό εναντίον του κράτους. Φαίνεται πάντως πως υπάρχουν ουκ ολίγοι στο εσωτερικό του Ισραήλ που δεν πείθονται από παρόμοια επιχειρήματα. Όπως μαθαίνουμε στο ίδιο άρθρο, το μηχανάκι έχει γίνει celebrity και όχι πλέον μόνο στο νότο της χώρας: "ο κόσμος βλέπει [τον Σιδερένιο Θόλο] σαν σωτήρα (...) νιώθουν τόσο ασφαλείς που δεν παίρνουν προφυλάξεις όποτε ακούνε σειρήνες. [Αντιθέτως] κινηματογραφούν τις ρουκέτες με τα κινητά τους."⁹ Προσέξτε αυτή την περιγραφή· κάπως έτσι θα είναι η τελευταία μετάλλαξη της κοινωνίας του θεάματος λίγο πριν μας πάρει ο διάλογος τον πατέρα.

Σημειώσεις

7. Μηδέν Άπειρο, 100 Ήλιοι: Μιλιταρισμός, Πυρηνικά Όπλα και Διακρατικοί Ανταγωνισμοί με Οδηγό το Παράδειγμα της Αντιπυραυλικής Άμυνας, Federation, 6/2008. Ολόκληρο στο διαδίκτυο antifascscripta.net > βιβλιοθήκη > Αυτονομία.
8. "Behind the scenes, both Israel and Hamas want violence to end", Haaretz.com, 13/3/2012. Παρά την υποτιθέμενη έντονη δράση των "κυνηγών συγκινήσεων", στο δίκτυο δεν βρήκαμε ούτε μία φωτό επιτυχημένης αναχαίτησης, έστω σημηνμένη από τον ισραηλινό στρατό.
9. "Israelis put faith in Iron Dome missile defence system", Guardian.co.uk, 19/11/2012.